

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

10. Fraudis & rea conscientiae detectio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

tiâ, vix Thæsei detentus precibus, ne sibi mortem inferret, cum eodem Athenas purgandus proficiscitur. Nam & Mauors à Neptuno ibi in iudicium vocatus, de cæde filij sui Halirrothii, omnium Deorum sententiis absolutus est. Locus autem in quo dicta causa, nominatus à Marte Arcopagus, atque inde causa capitales ab Arcopagitis Iudicibus XII. audita. Ergo in hoc quoque rigidissimo iudicio etsi pro Hercule pronuntiatum esset, ad extremum tamen iræ & invidiæ Junonis succubuit, quæ non contenta, furente Herculis manu in uxorem ejus & liberos innocentes sæviisse, ipsum denique in funestam pyram adegit, vivum exurendum. Quid acerbius his odiis, quorum etiam indicia in ipso cælo extare voluit impotens animi Dea? de qua re sequens epigramma:

Lernæam Alcides dum clavâ sævit in Hydram,
Collâque multiplici vulnere secta metit:
Cancer adest ira Junonis missus iniqua;
Victoris mordet chela recurva pedem.
Indignans heros contemptum proterit hostem;
Invidiam stimulat non levis inde dolor.
Juno locat cælo Cancrum. Vah Jupiter! istud
Debit uxori non licuisse tuæ.

X. (o) Caci speluncam & interitum eleganti hypotyposi depingit Maro. 8. Æneid. quam eandem sive fabulam, sive historiam discretissimè refert Livius lib. 1. Herculem, inquit, in ea loca Geryone interempto boves mira specie abegisse memorant, ac propè Tiberin fluvium, quâ præ se armentum agens nando trajecerat, loco herbido, ut quiete & pabulo lato reficeret boves, & ipsum fessum via procubuisse: ibi cum eum cibo, vinoque gravatum sopor oppressisset, pastor accola ejus loci, nomine *Cacus*, ferox viribus captus pulchritudine boum, cum avertere eam prædam vellet: quia si agendo armentum in speluncam compulisset, ipsa vestigia quærentem dominum eò deductura erant, aversos boves, eximium quemque pulchritudine caudis in speluncam traxit. Hercules ad primam auroram somno excitus, cum gregem perlustrâisset oculis, & partem abesse numero sensisset, pergit ad speluncam, si fortè eò vestigia ferrent: quæ ubi omnia foras versa vidit, nec in partem aliam ferre, confusus atque incertus animi, ex loco infesto agere porrò armentum occœpit. Inde cum actæ boves quadam ad desiderium (ut fit) relictarum mugissent, reddita inclusarum ex spelunca boum vox Herculem convertit: quem cum vadentem ad speluncam Cacus vi prohibere conatus

(o) *Fraudis & mala conscientia detectio.*

conatus esset, ictus clavâ fidem pastorum nequidquam invocans, morte occubuit.

Ubi nota 1. Cacus fuisse latronem, crudelitatis suæ monumenta in terrorem & ostentationem ad fores spelunçæ affixisse:

----- Foribusque affixa superbis

Ora virum tristi pendebant pallida tabo.

Deinde augebat ejus terrorem, quia

Huic monstro Vulcanus erat pater, illius atros

Ore vomens ignes, magna se mole ferebat.

Scilicet Vulcani incendia in pectus filii migraverant: exhibant de ejus faucibus fumus & flammæ. Quis sustineret cum hoc portento congregari, nisi Hercules, hoc est, vir fortis, periculis, tanquam fatuis & ab opinione vulgi haustis ignibus non absterrendus? Patris ignes vomit filius, ut agnoscas parentum vitia in liberos transfundi. 3. Cacus aversis trahendo vestigiis boves, crimen occultare non potuit. Nil fraus, nil dolus juvit; bos clausa prodidit factum & furtum: adeo nec ipsa spelunçæ tenebræ crimen tegere potuerunt. Quid, quod disiecto per Herculem teterrimo antro, mille aliæ rapinæ & impietates patuere,

Panditur extemplo foribus Domus atra revulsis,

Abstractæque boves; abjuratæque rapinæ

Cælo ostenduntur.

Lento in vindictam gradu fertur Deus, sed certo; ea quoque scrutatur, quæ inaccessa putabantur, uti spelunca Caci

----- vasto submota recessu.

Boves in specu mugientes mihi revocant in memoriam bovem S. Medardo Episcopo Noviomeni à fure subductum, cujus animalis collo appendulam nolam identidem sonantem neque gramine neque stramine obstruere, neque in intima cistarum abditam ulla ratione mutam efficere potuit abactor. De quo plura Surius 8. Junii. Vehementer in verme conscientia lib. 1. c. 1. §. 1. En Symbolum reæ Conscientia.

XI. (p) Herculis apotheosin pulchrè describit Ovidius:

Interea quodcunque fuit populabile flammæ

Mulciber abstulerat: nec cognoscenda remansit

Herculis effigies; nec quidquam ab imagine ductum

Matris habet: tantumque Jovis vestigia servat.

Usque novus serpens, posita cum pelle senecta

Luxuriare solet; squamæque nitere recenti;

O o 3

Sic

(p) *Herculis apotheosis.*